

Ջերմօրէն յանձնարարուած պորտուգալահան թագաւորի կողմից՝ մի առ ժամանակ ապրում էր Ֆրանսիայում, Իտալիայում ու Գերմանիայում: Ապա ընկաւ Լեհաստան, ուր շատ շուտով ցոյց տուեց փայլուն յառաջադիմութիւն պետական ծառայութեան ասպարէզում:

Եան Կաղիմիր թագաւորը նրան նշանակեց դեսպան Վիէննայում: Եան Սորբսկիի դահ բարձրանալուց յետոյ, նա դարձաւ նրա մտերիմ անձերից մէկը:

1677 թ. մասնակցեց Պոլիս ուղարկուած դեսպանութեան:

1678 թ. գնաց Մոսկուա Անդրուսովի հաշտութեան դաշնագիրը վաւերացնելու համար:

1686 թ. գնաց Պարսկաստան ո՛չ միայն իրրեւ Լեհաստանի դեսպան, այլեւ որպէս լիազօր ներկայացուցիչ պապի ու եւրոպական ուրիշ պետութիւնների՝ Թիւրքիայի դէմ ընդհանուր արշաւանք կազմակերպելու նպատակով:

Վերջապէս, 1688 թ. Եան Սորբսկիի կողմից նորից դեսպան ուղարկուեց Պարսկաստան, ուր եւ վախճանուեց:

1677 թուին, երբ Յակոբ Ջուղայեցի կաթողիկոսը Պոլիս էր, այնտեղ գնաց լեհական մի դեսպանութիւն, որի մէկ անդամն էր Եւ կոմս Կոստանտին Սուլէյմանը, որը ինչ որ դադտնի բանակցութիւններ էր վարում Յակոբ կաթողիկոսի հետ:

Թէ ի՞նչ էր այդ բանակցութիւնների նիւթը, յայտնի չէ. բայց Եան Սորբսկին խիստ դոճ էր նրանց արդիւնքից, որովհետեւ Նահապետ Ուրհայեցի կաթողիկոսին ուղղած իր մի թղթում նա հաղորդում էր, որ Յակոբ կաթողիկոսից իր թղթին ստացած պատասխանը պահում է իր դիւանում, իրրեւ ամենաթանկագին յիշողութիւն:

Ըստ երեւոյթին, բանակցութեան նիւթը միեւնոյն հարցն էր, ինչ որ եւ այն խնդիրը, որի համար յետագայում դիմում էր Նահապետ եւ Եղիազար կաթողիկոսներին, նոյն կոմս Կոստանտին Սուլէյմանի միջոցով, այսինքն՝ Հայաստանի անկախութեան վերականգնումը:

Այս վերջինիս մահից յետոյ, 1689 թ., Սորբսկին նորից վերադարձաւ իր ծրագրին, 1691 թ., երբ դեսպան ուղարկեց Պարսկաստան Սիմօն երէց Պետրոսովիչին, որին տուեց դրա-

ւոր հրահանգներ, որոնք մնացել են մինչեւ օրս եւ զետեղուած են Բարոնչի ռուսմանսիրութեան մէջ: Չափից աւելի հետաքրքրական հրահանգներ են դրանք: Ես առաջ կը բերեմ գլխաւոր կէտերը միայն:

Եան Սորբսկին առաջարկում էր հայոց կաթողիկոսին.

1. Համաձայնութեան դալ հռովմէական եկեղեցու հետ եւ ընդունել հռովմէական հաւատոյ հանգանակը:

2. Լեհ թագաւորի միջոցներով եւ կաթողիկոսի տնօրինութեան ու վերին հսկողութեան ներքոյ, Մարիամպոլ քաղաքում հիմնել մի վարժարան՝ հայ հոգեւորականութիւն պատրաստելու համար:

3. Սեփական բարեհայեցողութեամբ ցոյց տալ երկու անձնաւորութիւններ՝ մէկին, որպէսզի պապը կարտինյալական աստիճան տայ, իսկ միւսին Հռովմէական Սրբազան Կայսրութեան իշխանական տիտղոս շնորհելու համար:

4. Հրաւիրել հայ եպիսկոպոսների ժողով, որին կանչել եւ Լեհաստանի հայ եպիսկոպոսներին, ինչպէս նաեւ աստուածաբաններ Հռովմից՝ միութեան դործը Հռովմի հետ զըլուխ բերելու նպատակով:

5. Ձանալ, համաձայն Յակոբ կաթողիկոսի մտքի ու կամքի, վերականգնել հայկական թագաւորութիւնը եւ այդ մասին խնդրել Եւրոպայի քրիստոնեայ պետութիւնների եւ, մանաւանդ, Ֆրանսիայի թագաւորի աջակցութիւնը: Դրա համար կաթողիկոսը պէտք է ցոյց տայ այն վայրերը, ուր ամենից աւելի յարմար կերպով կարող են տեղաւորուել քրիստոնեայ պետութեանց զօրքերը, այլեւ ցոյց տալ, թէ ի՞նչ քանակութեամբ զօրք կարող են հանել իրենք հայերը: Իսկ լեհական թագաւորը, իր հերթին, պարտաւորութիւն է ստանձնում աջակցելու այն քրիստոնեայ թագաւորին, որին հայերը կ'ընտրեն իրենց թագաւոր:

6. Լեհաստան ուղարկել սուրբ Հովհիսիմէ եւ Գայեանէ կոյսերի մասունքներից կտորներ եւ փոխարէնը ստանալ կտորներ տեղական սուրբերի մասունքներից՝ ի նշան փոխադարձ սիրոյ երկու ժողովուրդների միջեւ:

7. Թոյլ տալ, որ կաթողիկ քարոզիչները քարոզեն Պոլսի հայոց եկեղեցիներում: